जंगल मीटिंग

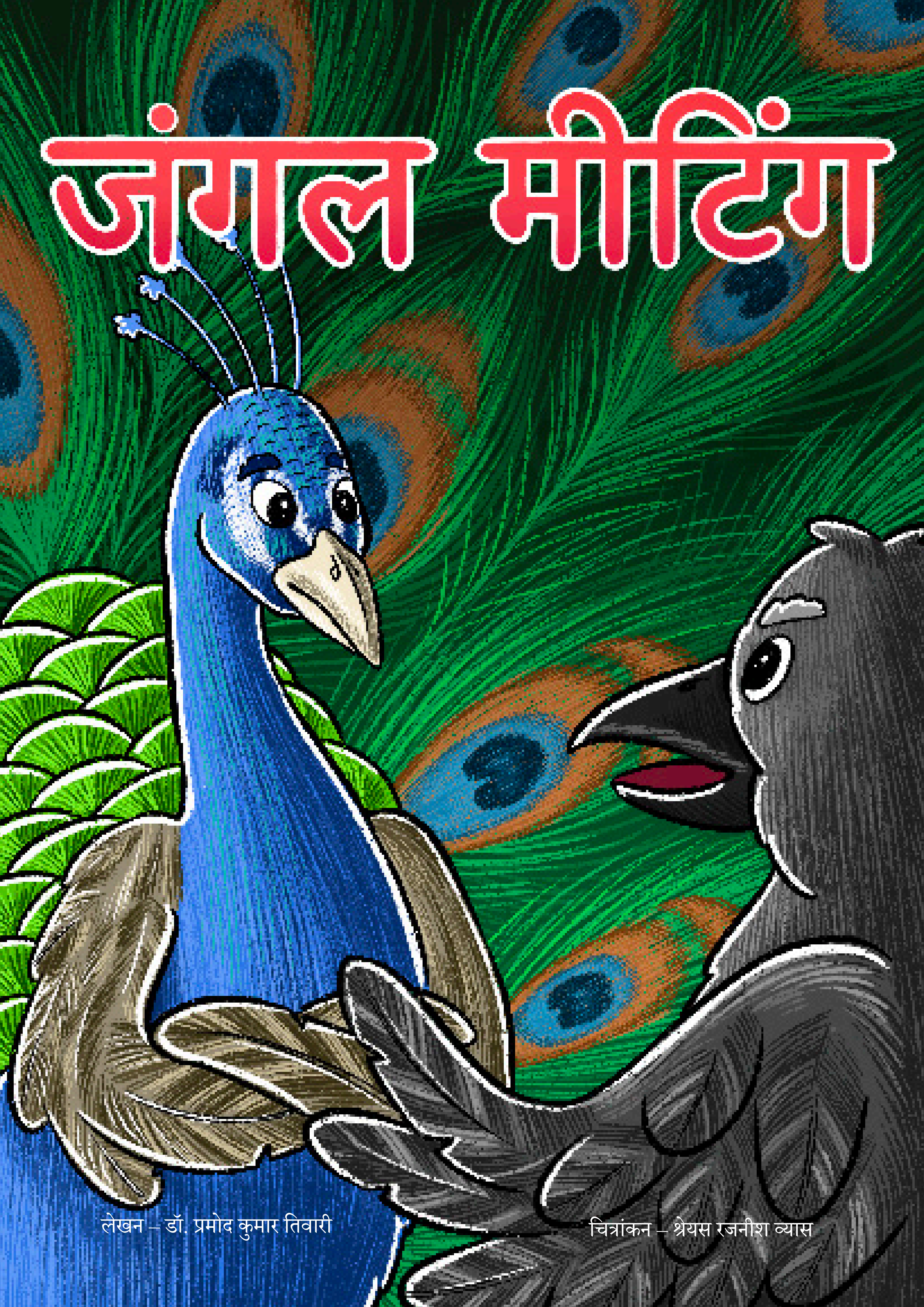

लेखन – डॉ. प्रमोद कुमार तिवारी

चित्रांकन – श्रेयस रजनीश व्यास

आभार

कार्यक्रम समन्वयक

प्रो. उषा शर्मा, *प्रोफ़ेसर एवं प्रभारी,*
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली

लेखन

डॉ. प्रमोद कुमार तिवारी

चित्रांकन

श्रेयस रजनीश व्यास

मार्गदर्शन

प्रो. नीना सबनानी, *एनिमेटर एवं सहायक संकाय*,
डिज़ाइन विभाग, भारतीय प्रौद्योगिकी संस्थान, हैदराबाद

आभार ज्ञापन

श्री श्याम सिंह सुशील, *लेखक*
श्री अक्षय कुमार दीक्षित, *मेंटर,* शिक्षा निदेशालय, दिल्ली प्रशासन, दिल्ली
डॉ. प्रसाद एस ओंकार, *प्रमुख (डिज़ाइन) एवं एसोसिएट प्रोफ़ेसर*, आई.आई.टी., हैदराबाद
प्रो. दीपक जॉन मैथ्यू , *प्रोफ़ेसर* , डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्री डेल्विन जूड रेमेडियोज, *सहायक प्रोफ़ेसर*, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्रीमती अंकिता रॉय, *सहायक प्रोफ़ेसर*, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. मोहम्मद शाहिद, *सहायक प्रोफ़ेसर*, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. सौरव देवरी, *सहायक प्रोफ़ेसर*, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. शुहिता भट्टाचार्जी, *सहायक प्रोफ़ेसर*, उदार कला विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्री गौतम गोस्वामी, *सहायक प्रोफ़ेसर*, एनीमेशन एवं मल्टीमीडिया विभाग,
बिरला प्रौद्योगिकी संस्थान, जयपुर
श्री मोहम्मद शाह आलम, *वरिष्ठ परामर्शदाता (आई.सी. टी.)*,
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ , एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली
सुश्री भावना खेड़ा, *कनिष्ठ परियोजना अध्येता*,
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली

उल्लास
ULLAS
जन जन साक्षर
नव भारत साक्षरता कार्यक्रम

وَن مِلن

تحریر

ڈاکٹر پرمود کُمار تِواری

عکاسی

شریاس رجنیش ویاس

विद्यया ऽमृतमश्नुते
एन सी ई आर टी
NCERT
राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING

صُبحہٕ پبٹھے أس نہ چل بُل گگرِ تہٕ بِٹو کانٹرِسشاہ کھالنِٕچ تہِ فُرست سارنی ہند گرِگڑِتھ سارنی از سپدن واجنہِ مِلنس مُتعلِق وننِٕچ تہٕ تِمن دعوت دِٕچ کأم أس یِمنِٕے مٹہ تھاونہٕ آمژ

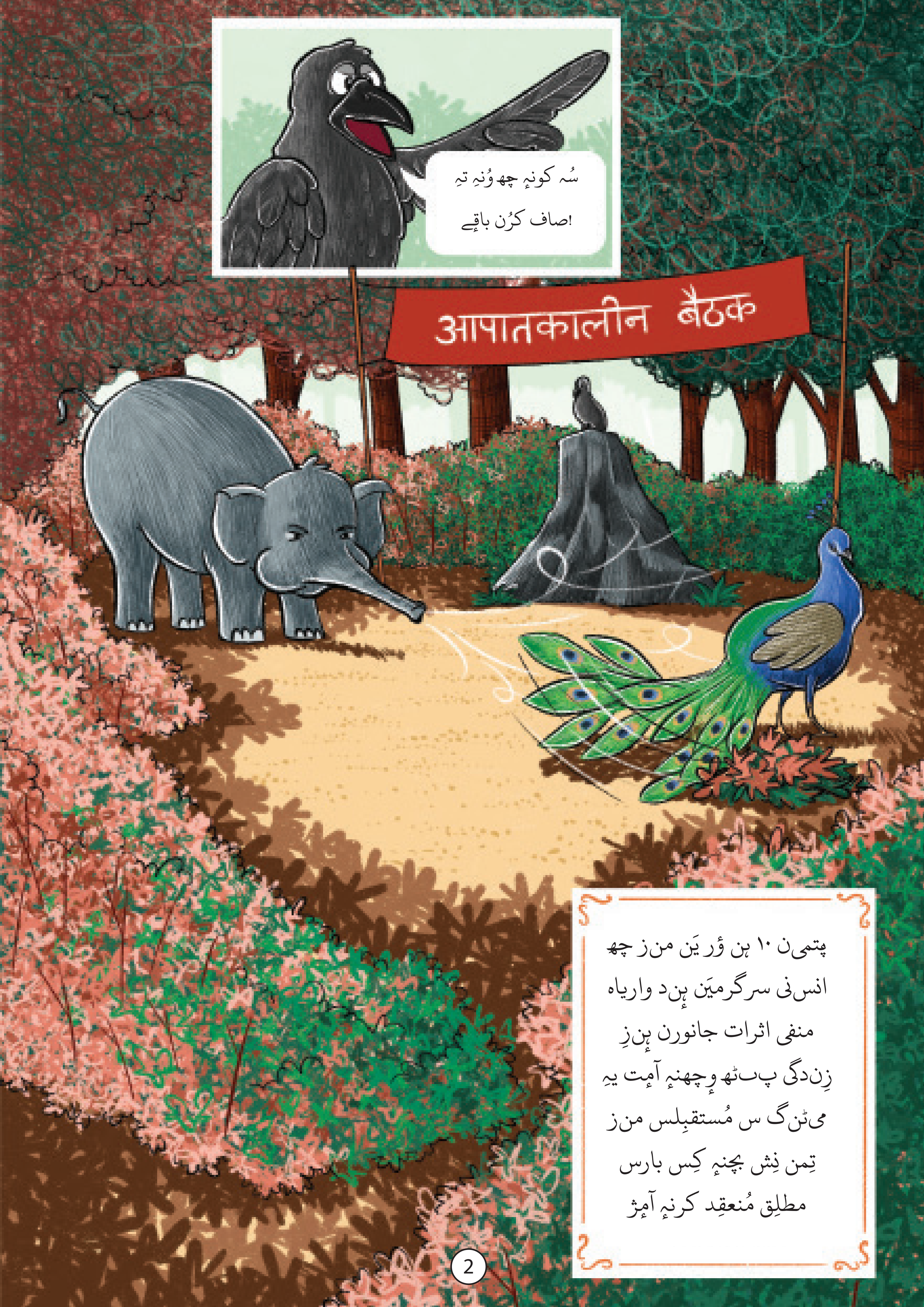

پتمین ۱۰ ہن ؤریَن منز چھ
انسنی سرگرمیَن ہٕند واریاہ
منفی اثرات جانورن ہٕنزِ
زِندگی پٹھ وِچھنہٕ آمِت یہِ
میٹنگ س مُستقبِلس منز
تِمن نِش بچنہٕ کِس بارس
مطلِق مُنعقِد کرنہٕ آمٕژ

کیاہ تِمَن اوسا میون گاش
کم پیوان؟
بایو، پکِو گژھو

تمام جانور تہٕ جاناوار یِنہٕ پتہٕ گییہِ میٹنگ شُروع
مے وَن، کیاہ نٔو نسل چھے پنٕن اقدار مٔشراوان؟
أس ساری زِٹھ کیاز آیہِ نہٕ بُلاونہٕ؟
پیپل دادا، شرارت مَہ کٔرِو
اسہِ چھو نہٕ تُہ مٔشرومِت کینہہ بی کہِ ہفتہٕ چھ کُلین تہٕ کٹین خطرٕ اکھ الگ میٹنگ تھاونہٕ آمٕژ

یہِ کیاہ کتھا گیہٕ؟ یِیلہِ أس اِکہٕ وڈٕ روزِتھ پٕنُن سُکھ دُکھ اکھ أکِس نِش باوان چھ تہٕ میٹنگ کیازِ الگ الگ؟
اِنسانن ہُنٛد یہِ ظُلم چھ اَسہِ ست تہِ سپدان
اگر أس سٲری اِکہٕ وڈٕ کانٛہہ منصوبہٕ بناوو، تیلہِ سپدِ یہِ کامیاب
مےٚن شاخ چھ سڑکہِ طرفس کُن ہمیشہٕ مُرجیمٕت آسان گٔژھن، کٹٕن تہٕ جانورن ہٕنٛد مسلہٕ چھ ہِوی

پِ‌پل دادا چھ صحیح ونان
کُل کٹ تہِ یِن اتھ میٹنگ منز شأمِل کرنہٕ

یِمن ہِنزٕ کتھ تہِ گژھن ایجنڈس منز شمل کرنہٕ ین
تہٕ کارویِ گژھہِ برونہہ کُن پکناونہٕ یِن

ون گرِ بہٕ مونو مورس درخواست زِ سُہ وَن اسہِ تمام مسلن مُتلِق

اَکِہ اَکِہ گُرِتھ تھاو مونوَن پرٕتھ اَکِس برونٛہہ کنِہ تمام مسلہٕ پیش
آبک قدرٕتی وسیلہٕ غٲب گژھن
بنڈ بناوتھ آبس پٮ۪ٹھ پنُن حق جماوُن
سڑکِہ پٮ۪ٹھ رأت راتس بجہِ بجہِ بجلی بتہِ دزنہِ
ریڈیَشَن ست جانورن ہُند موت
گرد تہٕ دٕہس منز اضافہٕ
جنگلک زمی٘نی رۄقبہ لگاتار ژُمن
پوش تہٕ گُل مؤرِ ہوکھنہِ
کُل ژٹن تہٕ بجہِ سڑکہٕ بناونہِ

یپر بوز. سڑگَن تہٕ
پختہٕ فرشَس پٮ٘ٹھ
پکُن چھ دھاٮ۪ک بیٚول
ژاپن پٮ٘ٹھ
پننہِ زبانہِ منز ژھنڈِو
شیشترو کرِ ژاپن اتھ
خطرِ اکھ مُحاورٕ یُس
دراصلٕ ماخذ زبانہِ منز
چھ
تہٕ مے اوس باسان زِ بہٕ
چھس دویمہِ قسمک
زُو زژ ست تعلُق
تھاوان
مگر وچھ
یمو انسانو
لاگ مے تہِ
بوٹ

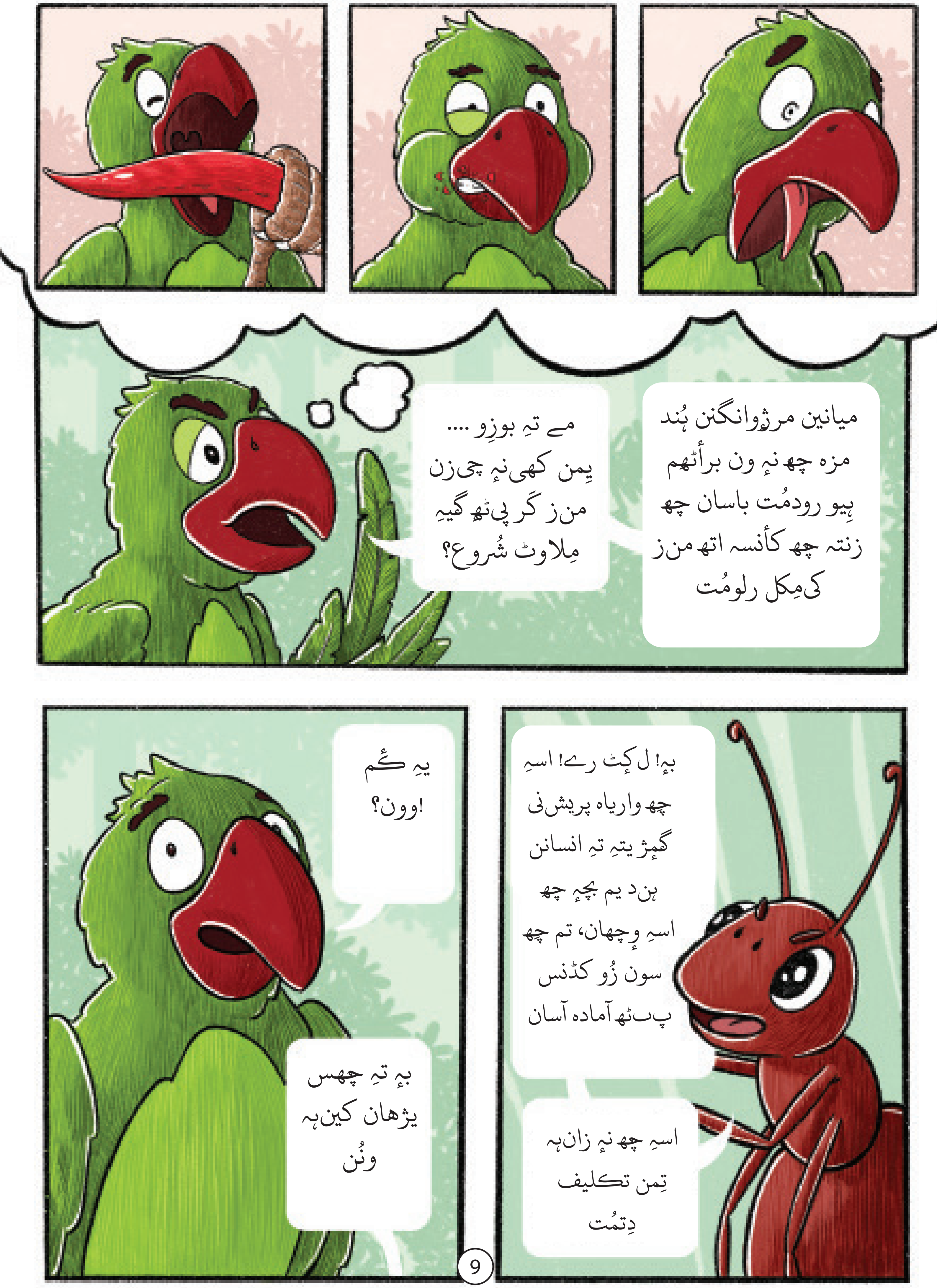

میانین مرڑوانگنن ہُند
مزہ چھ نہٕ ون برأڈھم
ہیو رودمُت باسان چھ
زنتہ چھ کأنسہ اتھ منز
کیٚمِکل رلومُت
مے تہِ بوزِو ....
یِمن کھیٚ نہٕ چیٚ زن
منز گرپیٚٹھ گیہِ
مِلاوٹ شُروع؟
بہٕ! ل کِٹ رے! اسہِ
چھ وارِیاہ پریشٲنی
گژھیتہِ تہِ انسانن
ہنٛد یم بچہٕ چھ
اسہِ وِچھان، تم چھ
سون زُو کڈنس
پتھ آمادہ آسان
اسہِ چھ نہٕ زانہہ
تِمن تکلیف
دِتمُت
یہِ کٔم
!وون؟
بہٕ تہِ چھس
یژھان کینہہ
ونُن

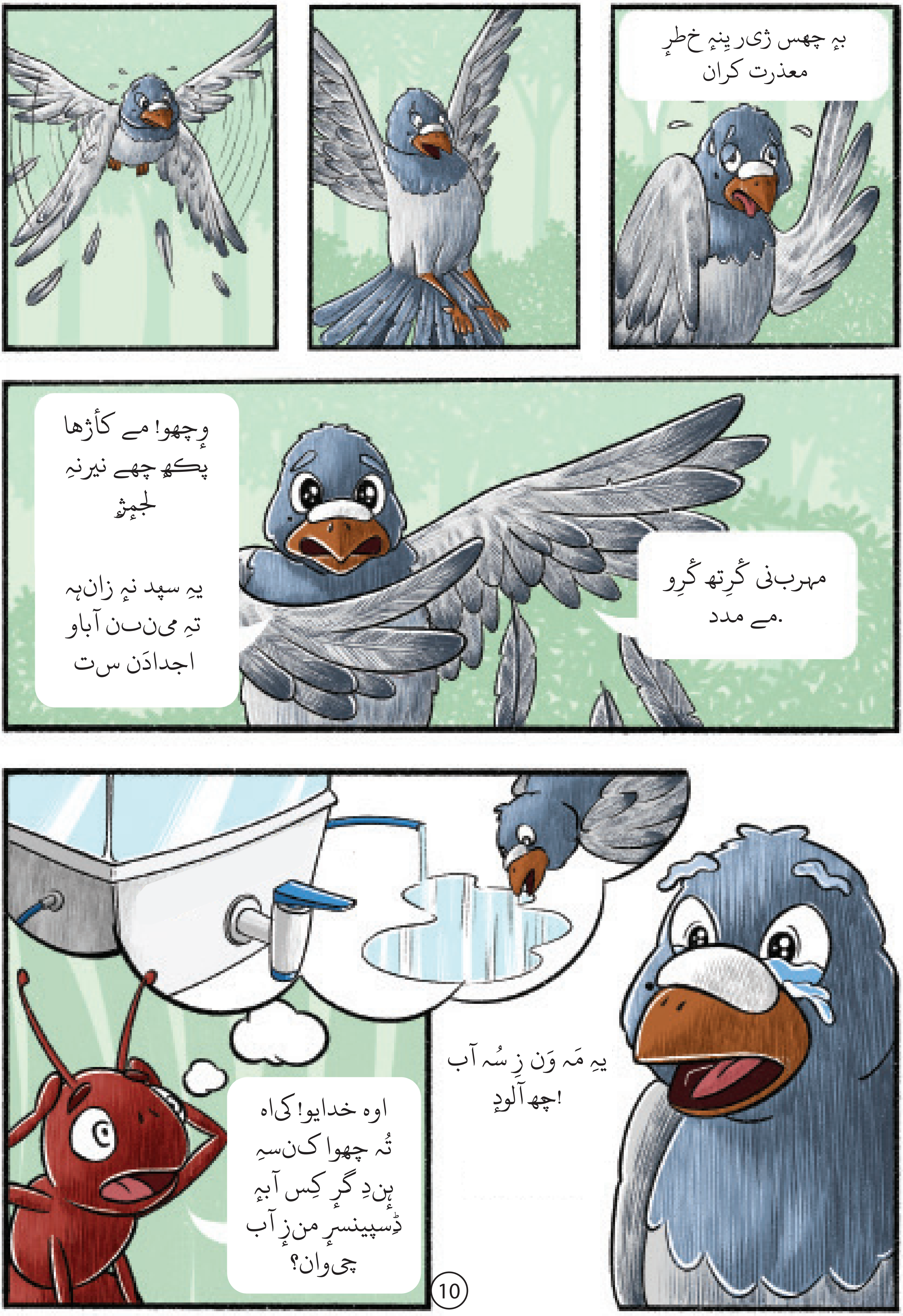

بہٕ چھس ژیٖ رینہٕ خٕطرٕ
معذرت کران
وٕچھو! مے کأژھا
پکھ چھے نیرنہِ
لجمٕژ
یہِ سپد نہٕ زانہہ
تہِ می‌ن‌ن آباو
اجدادَن ست
مہربٲنی کٔرِتھ کٔرِو
مے مدد.
یہِ مَہ وَن زِ سُہ آب
چھ آلودٕ!
اوہ خدایو! کیٚاہ
تُہ چھوا کنٕہِ
ہِن دِگرٕ کِس آبہٕ
ڈِسپینسرٕ منزٕ آب
چیٚوان؟

دوستو یہِ چھ سٮ۪ٹھی سنجیٖ معاملہ اسہِ پزِ اتھ پٮ۪ٹھ گہرائی سان غور کرُن
یی تہِ چھ سأری پٔنٕن مسلہ بیان کران تہٕ تُہ سأری چھو پتھ کُن شون گِتھ؟
بہٕ چھس تجویز کران زِ اتھ موضوعس پٮ۪ٹھ گژھہٕ ترین دہن ہنز بین الاقوامی کانفرنسُک اہتمام کرنہٕ یُن تہٕ درُس دنیاه کین عألمن دعوت دِنہٕ ین
اتھ سٟت سٟت گژھہٕ انسانن تہٕ بحثہٕ خطرٕ دعوت دِنہٕ یِن
تہٕ اَمہِ سٟت گٔیہِ مُنو ہن گلِ سِن دِ شُکُر اَدا کرنہٕ پتہٕ مُلاقات ختٕم
आभार

विद्यया ऽमृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING